

iz naših delovnih organizacij

JE BILA PRISILNA UPRAVA POTREBNA?

Na to in še na druga vprašanja odgovarja Rudi Delopst - direktor »Galanterije«

Prav vse zanima gospodarska situacija v podjetjih naše občine. Ali gospodarimo dobro? To se velikokrat sprašujemo, in nemalokrat je bila omenjena šoštanjska »Galanterija«. Zato nas je zanimalo, kakšno je stanje v tem podjetju danes, ko so mimo vsi dnevi prisilne uprave. Torej, ali je situacija resnično gospodarsko »čista«? Nekdanjo in sedanjo situacijo v podjetju bo najbolje prikazal Rudi Delopst, saj je že v obdobju prisilne uprave opravljal funkcijo prisilnega upravitelja, danes pa je direktor podjetja. Takole je potekal razgovor z njim.

Najprej, kako se je razvilo sedanje podjetje?

— Današnja »Galanterija« je nastala iz nekdanje tovarne konfekcije in gumbov. Tedaj je bila proizvodnja skoraj izključno obrtniškega značaja. Začelo se je pred desetimi leti. Prvo delo v novi tovarni — predelava plastičnih mas in izdelava gumbov. Začenja se obdobje plastike, torej je bila taka tovarna nujna, ali vsaj potrebna. Obratovali smo v glavnem z zastarelimi stroji. Toda v letih 1964, 1965 se je pričela modernizacija podjetja. Podjetje se je usmerilo v glavnem na proizvodnjo modnih gumbov in gumbov za konfekcijsko industrijo, izdelovati pa je pričelo tudi ročaje za pohištveno industrijo. Leta 1964 je bil odprt tudi nov obrat poliestra.

Kakšni so bili vzroki, ki so pripeljali podjetje na rob propada? Saj vemo, da se je stanje v tej gospodarski organizaciji normaliziralo šele v zadnjem času.

— Menim, da je bil glavni vzrok neutečenost novega obrata. Pomembno je vsekakor tudi to, da dela v tej veji industrije v Jugoslaviji kar 11 podjetij. Torej je konkurenca precejšnja, zato je razumljivo, da uspeva je najbolj kvaliteten, cenen in soliden proizvajalec. Lahko pa rečem, da teh pogojev podjetje na prehodu v reformo ni izpolnjevalo. Eno od težav je predstavljalo tudi dejstvo, da se je tečaj dolarja občutno dvignil, podjetje pa je cene znižalo. Kakor pa vemo je v glavnem vezano na uvoz surovin. Kam je vodilo to, in pa neizkoriščene kapacitete, vsi vemo. Izguba je bila vedno večja. O skladih sploh ne bi mogli govoriti.

Kaj so bile naloge prisilnega upravitelja?

— Najprej je bilo potrebno proizvodnjo v organizacijskem smislu urediti. Potrebno je bilo tudi izboljšati kadrovske sestavo zaposlenih. Danes je že precej narejenega. Naredili smo notranjo reorganizacijo in začeli smo delati na tri izmene. Podjetje tudi študenta nove kadre, dva tehnika in enega inženirja.

Nekajkrat ste že omenili obrat poliestra. Pričakovanja v zvezi z njim so bila velika. Ali jih je opravili?

— Deloma ta trditev drži. Obrat res v začetku ni dajal takih rezultatov kot bi želeli, lahko pa rečem, da je danes situacija precej drugačna. Obrat je začel dobro delati. Glavni vzrok je v tem, da je za nov obrat vsekakor potrebno nekaj časa. Delavci so se morali navaditi na novo obliko dela, potrebno pa je bilo tudi, da izdelke iz tega obrata sprejme tržišče.

Zanima nas kakšni so izvozni uspehi podjetja, saj vemo, da je skoraj prisiljeno izvažati, da si zagotovi devize za nakup surovin?

— Izvoz na konvertibilno in klinirsko področje je znašal lani 10.000 dolarjev. Vsi smo se zavedali, da je to občutno premalo in da so možnosti podjetja na tem področju precejšnje. Vendar je najprej bilo potrebno narediti marsikaj v samem podjetju. Doseči smo morali nižjo ceno, ki bi bila sprejemljiva in interesantna za tuje partnerje. Po tem beležimo naglo rast izvoza, tako da danes ta številka znaša že 130.000 dolarjev. Od tega tretjino izvozimo na zahodna, konvertibilna področja, ostalo pa na vzhod. Te uspehe smo dosegli zaradi urejenih odnosov v podjetju. Saj se je proizvodnja v zadnjem času povečala za 20 odstotkov, število zaposlenih pa je ostalo isto.

Verjetno pa niste zadovoljni samo s tem kar ste dosegli?

— Seveda. Podjetje se vedno bolj usmerja na izdelavo industrijske plastike. Na našem trgu so možnosti na tem področju ogromne. S prvimi takimi izdelki se bomo predstavili že na jesenskem zagrebškem velesejmu.

Menimo, da je po vsem, kar ste že povedali, umestno vprašanje, ali je bila prisilna uprava upravičena? Kako, da danes stoji podjetje na solidnih gospodarskih temeljih, še ne dolgo tega pa je bila situacija precej drugačna?

— Ta akt občinske skupščine je bil vsekakor upravičen in razumljiv. Čeprav je skorajda nekaj skrajnega v odnosih podjetje — občinska skupščina, lahko rečem, da je v tem pri-

Junija: 23 delavnikov in 223.100 ton lignita

UPRAVNI ODBOR VELENJSKEGA RUDNIKA JE NA ZADNJI SEJI V STAREM SESTAVU MED DRUGIM OBRAVNAVAL PREDLOG OPERATIVNEGA PLANA OSNOVNE PROIZVODNJE PREMOGA.

Plan za mesec junij predvideva skupno proizvodnjo premoga rudniškega bazena v višini 223.100 ton ali 9.700 ton dnevno, kar je enako 101,50% na osnovni rebalansirani letni plan podjetja. Predvidenih za to proizvodnjo je 23 delavnikov v mesecu juniju. Posamezne delovne enote predvidevajo naslednjo proizvodnjo v tem mesecu: jama-vzhod 156.400 ton ali 6.800 ton dnevno, jama-zahod le 34.500 ton ali 1.500 ton dnevno, rudarski šolski center Velenje, ki ima svoja delovišča, po kon-

zervaciji škalskega rudnika, v revirjih jame-zahod, pa bo v juniju proizvedel 32.200 ton ali po 1.400 ton na dan.

Clani upravnega odbora so ugovarjali, da se stanje proizvodnje in plasmaja lignita le rahlo izboljšuje, vendar še ne toliko kolikor bi se moralo. Vpliv rebalansa letnega plana od predvidenih 3 milijone ton na 2.800.000 ter odpust nekaj sto delavcev, se v mesecu juniju že bolj in bolj odraža na večjem številu

ČLANI RLV - PREBERITE

KAKO JE Z NADOMESTILOM OSEBNEGA DOHODKA ZA ZDRAVLJENJE V BOLNICAH IN DRUGIH STACIONARNIH ZAVODIH TER Z DISCIPLINO ZDRAVLJENJA

V prejšnji številki smo objavili obrazložitev nekaterih bistvenih določil veljavnega pravilnika o višini nadomestila osebnega dohodka članom delovne skupnosti za prvih 30 dni izostanka z dela zaradi bolezni ali nege obolelega člana. Pri tem smo se zadržali največ pri določilih, ki obravnavajo bolovanja na domu do prvih 30 dni.

Kaj in kako določa pravilnik o pogojih in nadomestilu v zvezi z zdravljenjem v bolnišnici pa bi napisali danes.

Če se na primer delavec zdravi v bolnišnici ali kakem drugem stacionarnem zavodu, se pravi v kakem podobnem stalnem zdravstvenem objektu, se mu z ozirom na to, da ima celotno zdravstveno oskrbo in ostalo nego na samem mestu zdravljenja, nadomestilo osebnega dohodka zniža za več kot, če se zdravi doma. Nadomestilo oziroma višina nadomestila osebnega dohodka, ki bi ga prejel, če bi se zdravil doma se izračuna za vsak konkreten primer posebej, nato pa se dobljeni znesek zmanjša, in sicer:

— za 40 odstotkov, če po delavcu ni zavarovan noben družinski član, sorodnik ali posvojenec;

— za 20 odstotkov, če je po delavcu zavarovan še en družinski član, sorodnik ali posvojenec;

— za 10 odstotkov, če sta po delavcu zavarovana še dva družinska člana, sorodnika ali posvojena;

— če pa so po delavcu, ki bolan leži v bolnišnici, zavarovani še trije družinski člani, sorodniki ali posvojenci, se mu v primeru zdravljenja v bolnišnici ali drugem stacionarnem zavodu nadomestilo, ki bi ga sicer prejel, če bi se zdravil doma, ne zmanjša.

Vzemimo za primer, da je delavec zbolel in se mora zdraviti v bolnišnici, po njem pa sta zavarovana žena gospodinja in en otrok, se pravi dva družinska člana. Po določilu 5. člena obstoječega pravilnika o nadomestilu osebnega dohodka, dobiva tak delavec, če se zdravi doma, do 3 dni bolovanja 50% nadomestila osebnega dohodka, nad 3 dni do 30 dni pa 80% nadomestila (gre za bolezni oziroma B nezgodo). Če pa se

dni in neznatno večjem dohodku. V prvih petih mesecih letošnjega leta se je namreč obratovalo 8 delavnikov manj, kot je to predvideno po osnovnem planu ter je temu primerno bil tudi nižji dohodek podjetja ter osebni dohodki delavcev. Vendar pa se v takratni situaciji, ki se sicer razteza še na današnje obdobje, ni dalo drugače postopati, ker se premoga ni moglo v planiranih količinah prodati.

Tako je bil na primer majski operativni plan dosežen le v višini 87,90 odstotka v primerjavi na osnovni letni plan ter je od planiranih 231.200 ton bilo proizvedeno le 203.300 ton premoga, se pravi, da je realizacija proizvodnje v mesecu maju bila za 27.980 ton nižja od operativnega plana. Od planiranih 23 delavnikov pa se je delalo le 21 dni in 91,3 odstotke napram osnovnemu planu.

Clani upravnega odbora, ki so pred sprejetjem predloga operativnega plana dalj časa razpravljali, o

proizvodni in prodajni problematiki, so poudarili, da je nujno potrebno dati poudarka racionalizaciji in pocenitvi proizvodnje ter dvigniti odkopne učinke, ki so nekoliko padli. Tržna problematika je še vedno težka ter bo potrebno skrajnih naporov, da bi rudnik lahko plasiral vso letno proizvodnjo in deponijo.

Vsekar pa dokler ne bo izgrajena nova šoštanjska termoelektrarna, ki bo zagotavljala zadosten odjem drobnih vrst lignita oziroma prahu, ob včasih kar pretiranem in nepremišljenem forsiranju tekočih goriv, ki jih je potrebno za drage devize uvažati, ne bo zadostne garancije za smotrno in gospodarsko izkoriščanje bogatih nahajališč lignita.

Kljub vsem več ali manj strogim ukrepom v zvezi z disciplino zdravljenja pa marsikateri delavec takle stvari zavestno omalovažuje. Pravilnik o nadomestilu osebnih dohodkov zaradi bolezni predpisuje v svojem 11. členu strogo sankcijo. Če namreč delavec ne izkoristi časa, ki mu ga je zdravnik predpisal za zdravljenje doma, v ta namen, marveč v tem času opravlja dela, ki niso v skladu s predpisanim načinom zdravljenja, se kaznuje s tem, da se mu odvzame celotno nadomestilo, ki bi mu sicer po pravilniku pripadalo. Strogo kontrolo v tem izvaja kadrovska-socialna služba rudnika z občasnimi obiski bolnikov na domu in vsak tak primer brezkompromisno kaznuje.

HOTEL »PAKA« VELENJE

KONCERTINA
NARODNA IN PLESNA GLASBA
VSAK DAN, RAZEN PONEDELJKA

NEDELJA,
18. junij

VELIKA TOMBOLA

Osební avtomobil škoda 1000 MB

Velenjsko jezero
ob 14,30

